

	VOGELWERK GROEP OOST-BRABANT	
Natuurpunt , Vereniging voor Natuur en Landschap in Vlaanderen		

BIJZONDERE WAARNEMINGEN

PERIODE OKTOBER - DECEMBER 2009

- *In deze rubriek worden waarnemingen opgenomen uit de fusiegemeenten Aarschot, Begijnendijk, Bekkevoort, Bierbeek, Boutersem, Diest, Geetbets, Glabbeek, Hoegaarden, Holsbeek, Kortenaeken, Landen, Linter, Lubbeek, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tielt-Winge, Tienen, Tremelo en Zoutleeuw.*
- *Systematiek en nomenclatuur zijn dezelfde als gebruikt op www.waarnemingen.be.*

Kort overzicht:

Voor een najaarsoverzicht bleef het aantal zeldzame soorten heel beperkt. Er waren 2 Witoogeenden in het Vinne en een Pallas' Boszanger in Tienen. Minder zeldzaam waren een Hop in Rotselaar en een Grote Pieper in Tienen. Van geen enkele soort konden invasies of influxen worden genoteerd, iets wat we de laatste jaren ook niet meer gewoon waren.

De waarnemingen:

In het Vinne – Zoutleeuw werden nog de meeste **Dodaarzen** *Tachybaptus ruficollis* waargenomen in deze laatste periode van het jaar. Zelfs tot eind december bleven tot 7 ex. aanwezig. Aan de Bezinkingsputten – Tienen zaten nog tot 4 ex. op 28 november, de laatste van het jaar was 1 ex. op 12 december. Verder werden er nog waargenomen aan de Gempvijvers – St.-Joris-Winge met 3 ex. op 26 oktober, in het Vierkensbroek – Zichem met 3 ex. op 2 november, aan de Vijvers van Roosbeek met 1 ex. op 16 november en 27 december en 16

ex. op 18 oktober en in het Webbekoms Broek – Diest met 1 ex. op 9 oktober. **Futen** *Podiceps cristatus* zwommen aan de Gempvijvers – St.-Joris-Winge met 8 ex. op 26 oktober, aan de Plas van Rotselaar met maximum 16 ex. op 20 december (10 waarnemingsdagen), in het Vierkensbroek – Zichem met maximum 3 ex. op 28 november (8 waarnemingsdagen), aan de Vijvers van Roosbeek met 12 ex. op 18 oktober en 7 ex. op 16 november en 6 december, aan de Vijvers van Zétrud met 3 ex. op 15 november en 2 ex. op 13 en 15 december, in het Vinne – Zoutleeuw met maximum 10 ex. op 2 oktober (12 waarnemingsdagen) en in het Webbekoms Broek – Diest met 1 ex. op 17 en 22 oktober.

In het Vinne – Zoutleeuw bleven nog een aantal **Geoorde Futen** *Podiceps nigricollis* present met 1 ex. op 2, 4 en 8 oktober en 3 ex. op 19 november.

Er werden 2357 **Aalscholvers** *Phalacrocorax carbo* gemeld. Het grootste aantal waren 220 ex. die op 4 oktober over de Bezinkingsputten – Tienen trokken.

Roerdompen *Botaurus stellaris*, telkens waarnemingen van 1 ex., bevonden zich op 26 oktober aan de Bezinkingsputten – Tienen, op 28 december in het Vierkensbroek – Zichem en op 5 en 22 december in het Vinne – Zoutleeuw. Een **Kleine Zilverreiger** *Egretta garzetta* vloog op 15 november over de Bezinkingsputten – Tienen (Michael Vandeput) en op 15 december over Bierbeek (Geert Pauwels).

Grote Zilverreigers *Ardea alba* werden gezien in mooie aantallen. Nemen we de plaatsen met een klein aantal waarnemingen eerst.

We hadden Aarschot met 1 ex. op 12 oktober en 25 december, het Blauwschuurbroek – Bierbeek met 1 ex. op 14 november, de Gempvijvers – St.-Joris-Winge met 1 ex. op 13 december, de Hazenberg – Bierbeek met 1 ex. op 12 december, Holsbeek met 1 ex. op 28 december, Houwaart met 1 ex. op 26 december, het Kasteelpark van Boutersem met 1 ex. op 16 november, het Klein Vinne – Zoutleeuw met 2 ex. op 13 december, Lubbeek met 1 ex. op 9 december, de Mene-Jordaanvallei – Willebringen met 1 ex. op 22 november, Neerlanden met 1 ex. op 1 november, het Molenveld – Molenstede met 1 ex. op 26 oktober, Nieuwrode met 2 ex. op 11 oktober en 1 ex. op 25 oktober, Orsmaal-Wommersom met 1 ex. op 20 oktober, het Paepenbroek – Assent met 1 ex. op 29 oktober, het Plateau van Outgaarden met 3 ex. op 24 december, de Ransberg met 2 ex. op 11 november, het Rosdel – Hoegaarden met telkens 1 ex. op 4, 13 en 20 november, St.-Pieters-Rode met 1 ex. op 8 november, Tienen met 1 ex. op 14 december, Tremelo met 2 ex. op 27 december, de Velpevallei tussen Zuurbemde en Hoeleden met 1 ex. op 31 oktober, de Vijvers van Roosbeek met telkens 1 ex. op 18 oktober, 1 en 16 november en 6 en 30 december de Vijvers van Zétrud met 1 ex. op 22 december, het Vinne – Zoutleeuw met telkens 1 ex.

op 7, 15 en 21 oktober en 3 en 7 december, het Wachtbekken van Miskom met 2 ex. op 10 oktober en telkens 1 ex. op 19 oktober en 12 en 24 december, het Walenbos – St.-Joris-Winge met 1 ex. op 28 december en het Zegbroek – Tremelo met 1 ex. op 22 december.

Plaatsen waar gans de periode of meerdere dagen Grote Zilverreigers verbleven waren er ook. We hadden Aronst Hoek – Geetbets met 1 ex. op 2, 8 en 14 november, 2 ex. op 13 december, 3 ex. op 3 oktober en 5 ex. op 11 oktober.

Aan de Bezinkingsputten – Tienen waren er waarnemingen van 1 ex. op 14, 19, 25 en 31 oktober en 6 november en 2 ex. op 18 oktober. In het Vierkensbroek – Zichem zat 1 ex. op 25 en 27 oktober en 2, 8, 14, 15, 20, 21 en 28 november en 5, 11, 13 en 31 december en 2 ex. op 24 oktober en 22 november. Er waren nog waarnemingen in het Webbekoms Broek – Diest met telkens 1 ex. op 25 oktober, 8 en 22 november en 1 en 5 december en 2 ex. op 13 december.

De beste plaats om Grote Zilvers te zien in deze periode was de Paddepoel – Bunsbeek met 1 ex. op 10, 11, 24 en 31 oktober, 15 november en 25 en 26 december, 2 ex. op 1 november en 12 en 13 december, 3 ex. op 14 november, 4 ex. op 13 en 22 november, 5 ex. op 28 november, 6 ex. op 6 december en 7 ex. op 29 november.

Op 16 december vlogen 2 **Kleine Zwanen** *Cygnus bewickii* over het Vinne – Zoutleeuw (Philippe Smets). Een **Zwarte Zwaan** *Cygnus atratus* zwom op 17 oktober aan het Kasteel van Horst – Holsbeek. Telkens 2 **Toendrarietganzen** *Anser serrirostris* vlogen op 15 oktober over Attenhoven en op 3 december over Hoegaarden. In de Paddepoel – Bunsbeek pleisterden 3 **Kolganzen** *Anser albifrons* op 12 december, in het Vinne – Zoutleeuw pleisterden 7 ex. op 5 december.

In Aronst Hoek – Geetbets pleisterden op 8 november 287 **Grauwe Ganzen** *Anser anser*. Dit is het hoogste aantal van deze soort dat ooit in onze regio pleisterde. Op 13 december zaten hier maar 15 ex.. Aan de Bezinkingsputten – Tienen bleef de plaatselijke groep pleisteren. De aantallen schommelden tussen 9 en 30 ex.. In het Vinne – Zoutleeuw zaten er ook gedurende gans de periode met aantallen tussen 3 en 72 ex..

Andere plaatsen waar er gezien werden waren Averbode Bos en Heide met 3 ex. op 18 oktober, de Beemden – Landen met 70 ex. op 13 oktober, Begijnendijk met 75 ex. op 1 december, Drieslinter met 6 ex. op 29 november, de Plas van Rotselaar met 3 ex. op 26 december, het Vierkensbroek – Zichem met 4 ex. op 18 oktober en 5 ex. op 25 oktober, het Webbekoms Broek – Diest met 4 ex. op 13 december en Zichem met 5 ex. op 18 oktober.

Een **Indische Gans** *Anser indicus* pleisterde op 18 december aan de Plas van Rotselaar. Een vrouwtje **Manengans** [*Chenonetta jubata*](#) verbleef op 8 november in Aronst Hoek – Geetbets.

Aan de Plas van Rotselaar zat van 14 tot 26 december een groep **Brandganzen** *Branta leucopsis*. De aantallen varieerden van 34 ex. op 26 december tot 49 ex. op 14 en 15 december. Twee exemplaren pleisterden op 9 november in Lubbeek en telkens 1 ex. pleisterde aan de Bezinkingsputten – Tienen op 3 november, op 12 december in de Paddepoel – Bunsbeek, op 18 oktober aan de Vijvers in Roosbeek en in het Vinne – Zoutleeuw op 22 december.

Casarca's *Tadorna ferruginea*, telkens 1 ex., pleisterden op 3 oktober in Aronst Hoek – Geetbets, op 8 november aan de Bezinkingsputten – Tienen en op 31 oktober en 22 november in de Paddepoel – Bunsbeek.

Zoals gewoonlijk in de winter waren er amper **Bergeenden** *Tadorna tadorna* aanwezig. In Aronst Hoek – Geetbets zat 1 ex. op 8 november en 2 ex. op 6 en 13 december, aan de Bezinkingsputten – Tienen zaten 6 ex. op 7 december en 3 ex. op 26 december en in de Paddepoel – Bunsbeek zaten 3 ex. op 12 december.

Er werden heel wat **Mandarijneenden** *Aix galericulata* waargenomen. Het gaat hier om nooit geziene aantallen voor de regio. Natuurlijk wel allemaal van ontsnapte of verwilderde vogels. Mandarijneend is een soort die niet op eigen krachten in Europa kan geraken. Er werden er gezien aan de Plas van Rotselaar met 2 ex. op 18 en 19 december, 5 ex. op 17 december en 7 ex. op 24 en 26 december, in de Viandra – Tienen met 1 m. op 18 oktober, in het Vierkensbroek – Zichem met 2 ex. op 1 december en 3 ex. op 22 en 28 november en 5 december en in het Vinne – Zoutleeuw met 1 m. op 29 november en 6, 9, 10, 22 en 26 december en 2 ex. op 13 december.

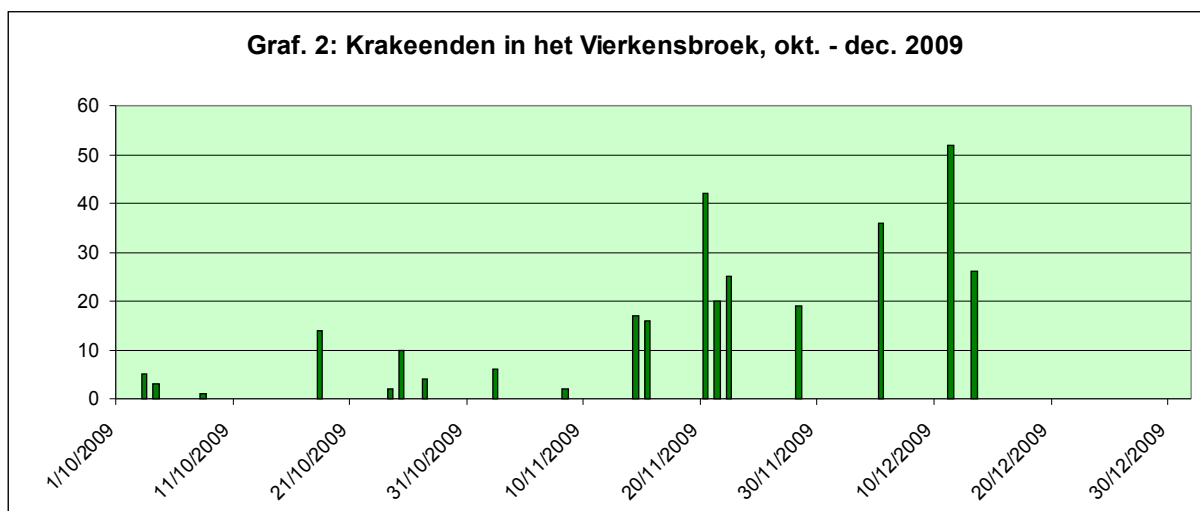
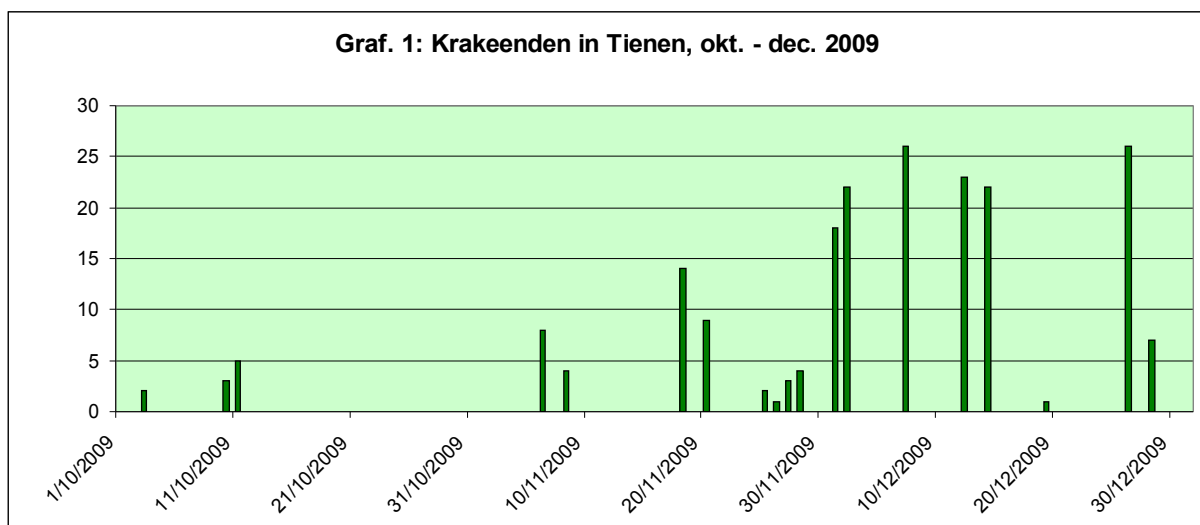
Smienten *Anas penelope* deden het rustig aan met aan de Bezinkingsputten – Tienen 4 ex. op 12 december, in Holsbeek 1 ex. op 29 oktober en 2 ex. op 31 oktober en 11 november, aan de Plas van Rotselaar 1 ex. op 19 en 20 december, aan de Vijvers van Roosbeek 1 ex. op 18 oktober en in het Vinne – Zoutleeuw 1 ex. op 2 oktober en 16 en 23 december, 3 ex. op 13 december, 6 ex. op 5 december en 9 ex. op 22 november.

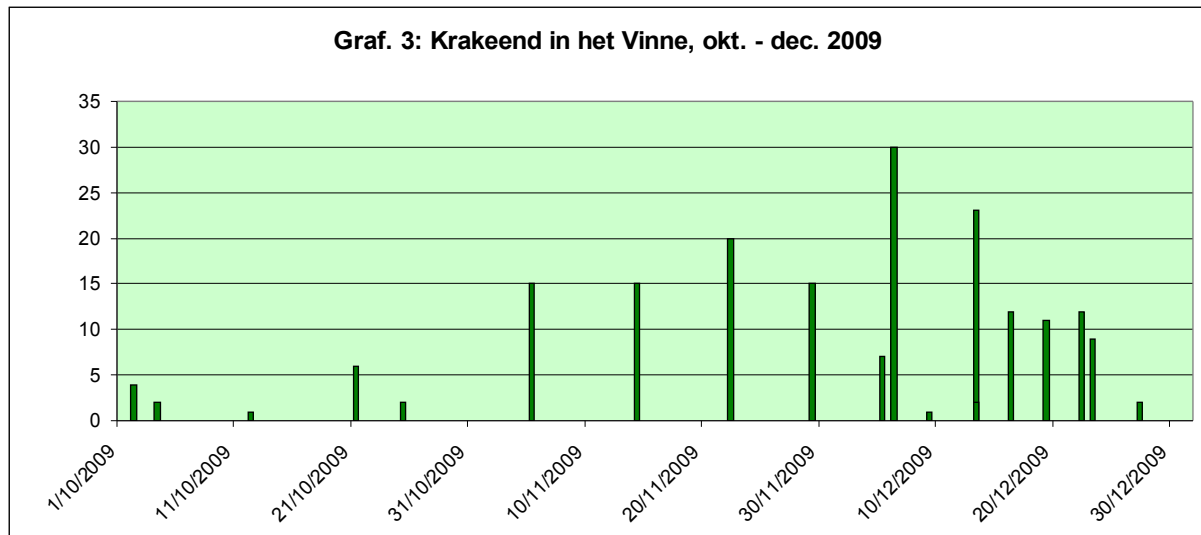
Komen we dan nu aan de, na **Wilde Eend** *Anas platyrhynchos* natuurlijk, meest waargenomen eendensoorten.

Laten we beginnen met de **Krakeend** *Anas strepera*. Plaatsen met een beperkt aantal waarnemingen waren Aronst Hoek – Geetbets met 4 ex. op 8 november, 12 ex. op 13 december en 14 ex. op 6 december, Holsbeek met 2 ex. op 31 oktober, 12 ex. op 11 november, 13 ex. op 14 november en 16 ex. op 29 oktober, de Paddepoel – Bunsbeek met 3 ex. op 5 december, de Plas van Rotselaar met 2 ex. op 18 december, 4 ex. op 14 december, 8 ex. op 17 december, 25 ex. op 19 en 20 december, 45 ex. op 26 december en 52 ex. op 24 december, de Vijvers van Roosbeek met 4 ex. op 6 december, 14 ex. op 17

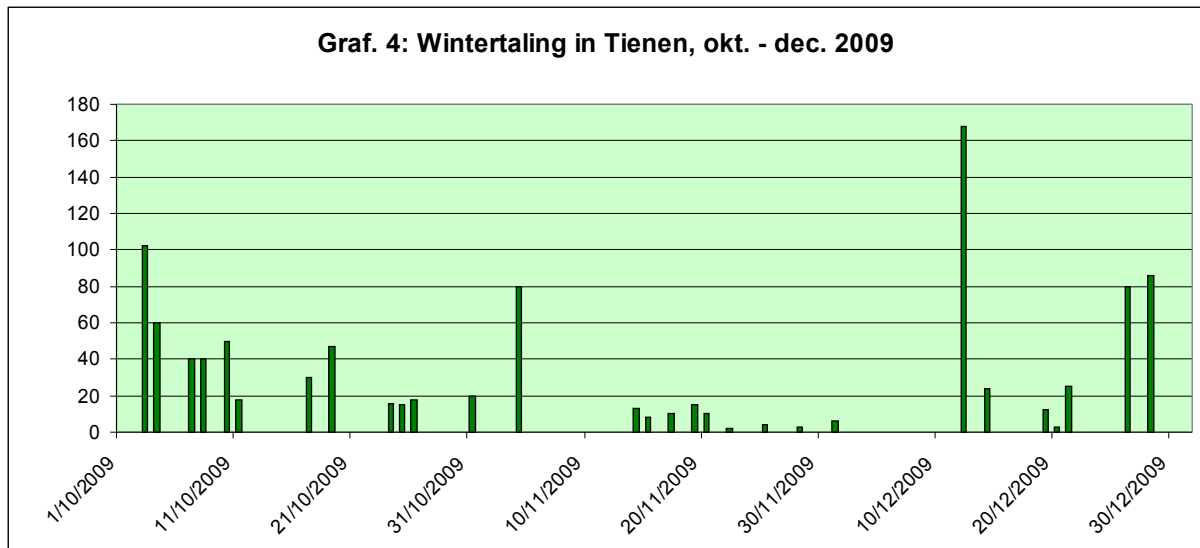
december, 25 ex. op 16 november en 35 ex. op 18 oktober, de Vijvers van Zétrud met 12 ex. op 15 december, het Vorsdonkbos – Aarschot met 1 ex. op 16 december, het Wachtbekken van Miskom met 6 ex. op 12 december en het Webbekoms Broek – Diest met 3 ex. op 22 oktober, 4 ex. op 20 november, 5 ex. op 29 november, 7 ex. op 13 december, 8 ex. op 31 oktober, 20 ex. op 17 oktober en 6 december, 128 ex. op 1 december en 150 ex. op 10 november (hoogste aantal van de regio voor deze periode).

Er waren 3 gebieden met heel wat waarnemingen. Dit zijn het Vierkensbroek – Zichem met 18 waarnemingsdagen met aantallen tussen 1 en 52 ex., het Vinne – Zoutleeuw met 19 waarnemingsdagen en aantallen tussen 1 en 30 ex. en de Bezinkingsputten – Tienen met 19 waarnemingsdagen met aantallen tussen 2 en 26 ex.. De gegevens van deze 3 gebieden staan in grafieken 1, 2 en 3.

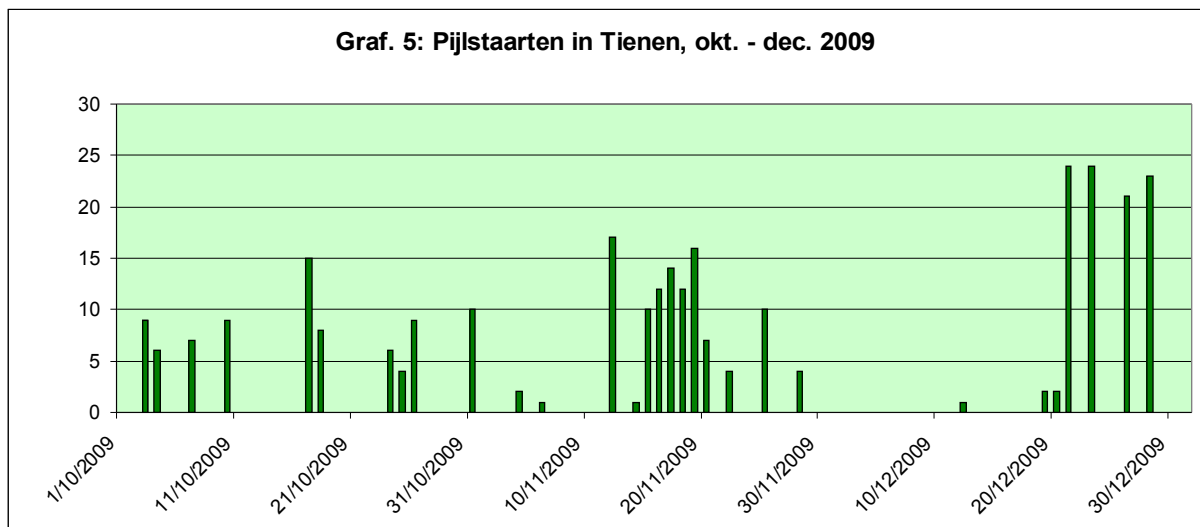

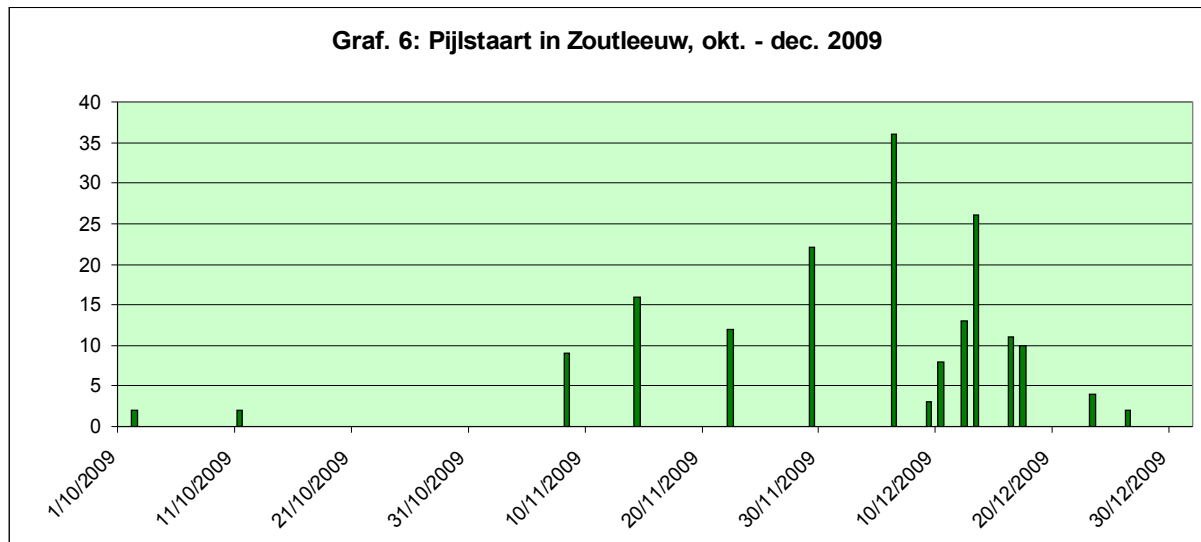

Wintertalingen *Anas crecca* werden ook in heel wat gebieden waargenomen. De gebieden/gemeenten met één of weinig waarnemingen waren Aronst Hoek – Geetbets met 11 ex. op 13 december, 12 ex. op 3 oktober, 30 ex. op 6 december, 40 ex. op 8 november en 80 ex. op 11 oktober, de Getevallei in Hoegaarden met 5 ex. op 11 december en 8 ex. op 15 november, Hoegaarden met 1 ex. op 3 december, Nieuwrode met 1 ex. op 3 oktober, de Oude Spoorwegberm – Hoegaarden met 3 ex. op 22 november, het Paepenbroek – Assent met 4 ex. op 31 december, 6 ex. op 13 december en 13 ex. op 15 november, de Paddepoel – Bunsbeek met 3 ex. op 10 oktober, 18 ex. op 28 november, 25 ex. op 12 december, 40 ex. op 26 december en 51 ex. op 14 november, de Plas van Rotselaar met 2 ex. op 20 december, 5 ex. op 24 december en 7 ex. op 19 december, het Vierkensbroek – Zichem met 1 ex. op 15 november, 2 ex. op 14 november en 5 december, 6 ex. op 11 december, 7 ex. op 8 en 18 oktober, 10 ex. op 24 en 25 oktober, 11 ex. op 4 oktober, 26 ex. op 3 oktober en 71 ex. op 13 december, de Vijvers van Roosbeek met 18 ex. op 27 december en 35 ex. op 18 oktober, de Vijvers van Zétrud met 6 ex. op 15 december, het Wachtbekken van Miskom met 8 ex. op 12 december, het Webbekoms Broek – Diest met 1 ex. op 8 november, 10 ex. op 1 november, 20 ex. op 20 november, 25 ex. op 17 oktober, 46 ex. op 13 december en 49 ex. op 22 oktober, Werchter met 1 ex. op 5 oktober en 4 ex. op 20 en 22 december en het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 2 en 19 oktober en 5 en 9 december, 2 ex. op 24 november, 4 ex. op 22 december, 7 ex. op 23 en 26 december, 10 ex. op 19 december, 15 ex. op 27 oktober, 30 ex. op 22 november, 50 ex. op 13 en 26 december en 56 ex. op 16 december. De Bezinkingsputten – Tienen herbergden de grootste aantallen. Op 29 waarnemingsdagen lagen de aantallen tussen 2 en 168 ex.. De gegevens van dit laatste gebied vind je in grafiek 4.

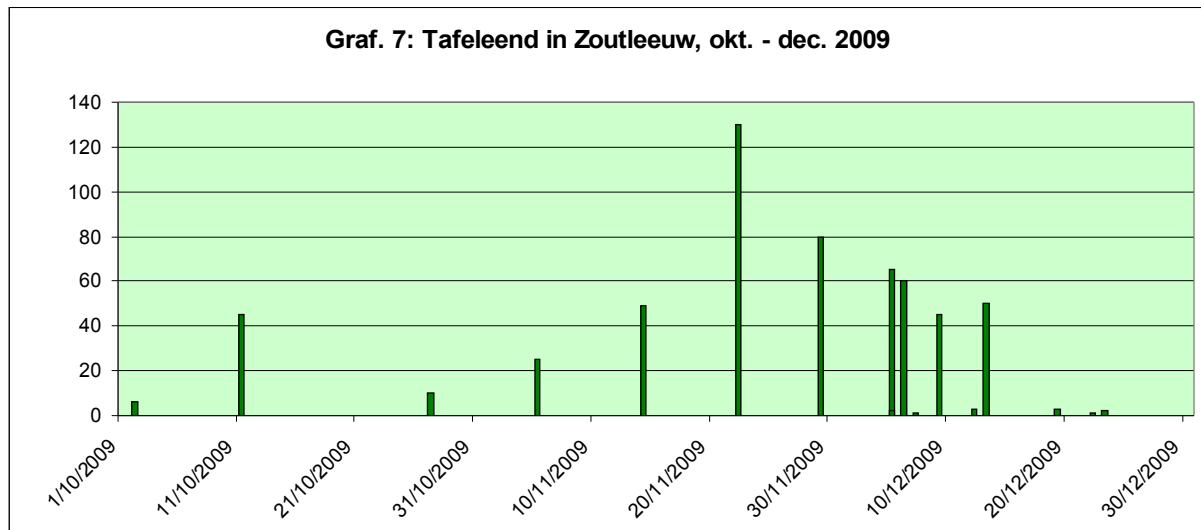
Van **Pijlstaart** *Anas acuta* waren er heel wat waarnemingen aan de Bezinkingsputten – Tienen (31 waarnemingsdagen met aantallen tussen 1 en 24 ex.) en het Vinne – Zoutleeuw (15 waarnemingsdagen met aantallen tussen 2 en 36 ex.). Daarbuiten was er enkel 1 Pijlstaart aanwezig in het Vierkensbroek – Zichem op 24 oktober. De waarnemingen voor Tienen en Zoutleeuw staan resp. in grafiek 5 en 6.

Slobeenden *Anas clypeata* werden het talrijkst gezien in het Vinne – Zoutleeuw met 18 waarnemingsdagen en aantallen tussen 1 en 110 ex.. Zie hiervoor grafiek 7 op onze website. Verder waren er waarnemingen aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 30 november, 2 ex. op 3 oktober, 5 ex. op 4 november en 6 ex. op 26 november. In Aronst Hoek – Geetbets waren er 6 ex. op 13 december en eveneens 6 ex. verbleven aan de Vijvers van Roosbeek op 18 oktober.

Van **Tafeleend** *Aythya ferina* zwommen in Holsbeek 1 ex. op 11 november, aan de Viander Tienen eveneens 1 ex. op 18 oktober en aan de Vijvers van Zétrud 5 ex. op 15 november. Aan de Bezinkingsputten – Tienen verbleven 1 ex. op 3 en 11 oktober en 14 december en 8 ex. op 1 december. Aan de Plas van Rotselaar werden de grootste aantallen gezien. De aantallen klommen hier heel snel van slechts 1 ex. op 15 december naar 25 ex. op 17 december, 59 ex. op 18 december, 95 ex. op 19 december, 150 ex. op 20 december, 340 ex. op 24 december en zelfs 362 ex. op 26 december. In het Vinne – Zoutleeuw werden de meeste waarnemingsdagen genoteerd, nl. 17 met aantallen tussen 1 en 130 ex.. Voor het overzicht zie grafiek 7 op onze website.

Op 5 december zwommen 2 **Witoogenden** *Aythya nyroca* in het Vinne – Zoutleeuw (Michaël Abts), op 6 december zwom hier nog 1 vrouwtje (Michaël Vandeput, Erwin Collaerts, Kurt Boux, Peter Collaerts, Philippe Smets).

Kuifeenden *Aythya fuligula* waren te zien op de Demer tussen Aarschot en Testelt met 2 ex. op 21 december, aan de Plas van Rotselaar met 3 ex. op 15 december, 28 ex. op 18 en 19 december, 30 ex. op 17 december, 32 ex. op 20 december, 54 ex. op 26 december en 100 ex. op 24 december, in het Tiens Broek – Tienen met 3 ex. op 1 december, in het Vierkensbroek – Zichem met 2 ex. op 18 oktober en 5 en 11 december, 3 ex. op 8 oktober en 2, 14 en 15 november en 5 ex. op 3 oktober, aan de Vijvers van Roosbeek met 1 ex. op 18 oktober, aan de Vijvers van Zétrud met 1 ex. op 15 december, in het Vinne – Zoutleeuw met 2 ex. op 2 oktober en 22 december, 3 ex. op 19 en 23 december, 5 ex. op 12 december, 10 ex. op 27 oktober en 5 november, 14 ex. op 14 november, 20 ex. op 29 december, 25 ex. op 6 december, 30 ex. op 5 en 9 december, 41 ex. op 13 december en 50 ex. op 22 november en in het Webbekoms Broek – Diest met 2 ex. op 13 december en 7 ex. op 22 oktober.

Op 11 en 12 december zwommen 2 vrouwtjes **Grote Zaagbek** *Mergus merganser* op de Vijvers van Zétrud (Michaël Vandeput, Peter Collaerts, Erwin Collaerts, Kurt Boux, Hervé Paques). Een **Rosse Stekelstaart** *Oxyura jamaicensis* zwom op 29 november in het Vinne – Zoutleeuw.

Rode Wouwen *Milvus milvus*, telkens 1 ex., vlogen op 13 oktober over Orsmaal, op 15 oktober over Attenhoven, op 18 oktober over Lubbeek en op 25 oktober over Houwaart. Twee exemplaren vlogen op 13 oktober over de Bezinkingsputten – Tienen.

In het Vinne – Zoutleeuw werden nog een aantal **Bruine Kiekendieven** *Circus aeruginosus* waargenomen met 1 ex. op 1, 8 en 12 oktober, 2 ex. op 2 en 4

oktober, 3 ex. op 11 oktober en 4 ex. op 7 oktober. In november waren er nog waarnemingen van 1 ex. op de 11de in Opveld en 1 ex. op de 14de aan de Bezinkingsputten – Tienen.

Er waren meldingen van 57 **Blauwe Kiekendieven** *Circus cyaneus*, wat overeenkomt met vorig jaar (61 meldingen). Een overzicht per plaats geeft voor Bekkevoort 1 v. op 24 december, voor de Bezinkingsputten – Tienen 1 ex. op 28 november en 7, 21, 23, 26 en 28 december en 2 ex. op 14 december, voor Bierbeek 1 ex. op 21 oktober, 10, 11 en 30 november, voor de Brakouter – Neerwinden 1 ex. op 24 december, voor Goetsenhoven 1 m. op 15 en 25 december, voor de Grote Kouter – Boutersem 1 v. op 9 december, voor Hakendover 1 m. op 20 en 26 oktober en 19 december, voor de Hazenberg – Opveld 1 v. op 21 november en 28 december, voor Hoegaarden 1 ex. op 27 november, voor Houwaart 1 ex. op 28 december, voor het Kasteel van Horst – Holsbeek 1 ex. op 9 oktober, voor Linter 1 ex. op 27 december en 2 ex. op 1 november, voor Neerlanden 1 ex. op 19 en 25 november, voor Orsmaal 1 m. op 24 december, voor het Pertseveld – Willebringen 1 ex. op 9 december, voor het Plateau in Opveld 1 ex. op 11 november, voor het Plateau van Outgaarden 1 ex. op 4 en 30 november en 22 december, 3 ex. op 24 december en 4 ex. op 15 december, voor het Rosdel – Hoegaarden 1 ex. op 8, 13 en 26 november, voor het Terrassenlandschap – Kuntich 3 ex. op 22 december, voor het Vinne – Zoutleeuw 1 ex. op 1 oktober en 26 december, voor het Walenbos – St.-Joris-Winge 1 ex. op 27 december, voor Walshoutem 1 ex. op 22 en 25 november en 6 december, voor Wange 1 ex. op 24 december en voor Zoutleeuw 1 m. op 26 december.

De laatste **Visarend** *Pandion haliaetus* van het jaar vloog op 20 oktober over Rillaar.

Er werden **Smellekens** *Falco columbarius* waargenomen aan de Bezinkingsputten – Tienen op 18 oktober, op de Dievendaal – Tienen op 11 december, aan het Kasteel van Horst – Holsbeek op 4 oktober, in Lubbeek op 26 december, in Neerwinden op 11 en 21 oktober, in Nieuwrode op 14 november (2 ex.), in Orsmaal op 15 oktober en 27 december, op het Plateau van Outgaarden op 15 en 22 december en in Zichem op 9 oktober.

De laatste **Boomvalk** *Falco subbuteo* vloog op 27 oktober over Ezemaal. **Slechtvalken** *Falco peregrinus* scheerden over de Bezinkingsputten – Tienen op 20 november en 14 en 21 december, over Holsbeek op 14 november, over het Webbekoms Broek – Diest op 26 oktober, over de Kleine Gete – Zoutleeuw op 27 december, over Neerwinden op 14 november, over de Paddepoel – Bunsbeek op 31 oktober en 12 december, over het Rosdel – Hoegaarden op 9 en 15 november en over Walshoutem op 22 december.

Er passeerden maar weinig **Kraanvogels** *Grus grus*. We noemen ze chronologisch. Er vlogen 5 ex. over de Bezinkingsputten – Tienen op 31 oktober, 25 ex. over Scherpenheuvel op 10 november, 40 ex. over Houwaart op 12 december en ten slotte 1 ex. over het Mollendaalbos – Bierbeek op 13 december.

De laatste **Scholekster** *Haematopus ostralegus* pleisterde op 6 november aan de Bezinkingsputten – Tienen.

Op 10 oktober vlogen 2 **Bontbekplevieren** *Charadrius hiaticula* aan de Bezinkingsputten – Tienen. Hier werd nog 1 ex. gezien op 17 oktober en van 3 tot 8 november. In het Vinne – Zoutleeuw zat 1 ex. op 1, 2, 7 en 8 oktober.

Goudplevieren *Pluvialis apricaria* vlogen over Attenhoven op 10 oktober (1 ex.), het Plateau van Outgaarden op 14 november (1 ex.) en de Dievendaal – Tienen op 1 december (1 ex.). Aan de Bezinkingsputten – Tienen waren er op 3 (2 ex.) en 4 (1 ex.) oktober, 6 november (3 ex.) en 2 december (7 ex.).

Hier pleisterden ook **Bonte Strandlopers** *Calidris alpina* met 1 ex. op 3, 7, 10 en 11 oktober, 2 ex. op 19 oktober, 3 ex. op 1 oktober en 4 ex. op 8 oktober.

Een **Kemphaan** *Philomachus pugnax* pleisterde eveneens in Tienen op 20 november.

Twee **Bokjes** *Lymnocyptes minimus* zaten op 24 december in het Webbekoms Broek – Diest en in de Paddepoel – Bunsbeek zaten 2 ex. op 14 november en 3 ex. op 12 december.

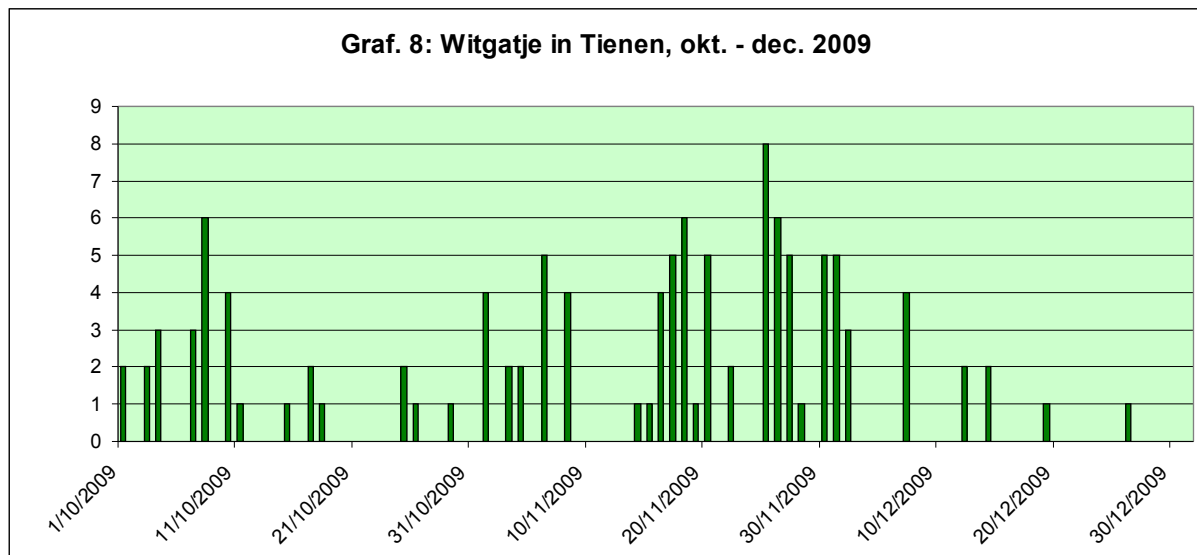
Watersnippen *Gallinago gallinago* werden op heel wat plaatsen gezien. Er werden er waargenomen in Aronst Hoek – Geetbets met 5 ex. op 3 en 11 oktober, 6 ex. op 8 november, 12 ex. op 24 oktober en 20 ex. op 6 december, in Attenhoven met 2 ex. op 10 oktober, in Averbode Bos en Heide met 1 ex. op 28 oktober, in Binkom met 1 ex. op 18 oktober, in Hakendover met 1 ex. op 13 oktober, in Hoegaarden met 1 ex. op 27 november, in Holsbeek met 1 ex. op 29 oktober, in Linter met 5 ex. op 19 december, in Lubbeek met 1 ex. op 19 december, in de Mene- en Jordaanbeekvallei – Willebringen met 5 ex. op 29 november, in de Paddepoel – Bunsbeek met 1 ex. op 3 en 31 oktober en 1 november, 2 ex. op 14 november, in het Paepenbroek – Assent met 3 ex. op 15 november en 5 ex. op 13 december, in Putkapel – Wilsle met 1 ex. op 20 december, in het Rosdel – Hoegaarden met 2 ex. op 20 november en 7 ex. op 26 november, in de Snoekengracht – Verrijck met 1 ex. op 20 december, in het Vierkensbroek – Zichem met 1 ex. op 18 oktober, 21 november en 28 december en 9 ex. op 3 oktober, in het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 12 december en 2 ex. op 2 en 15 oktober in het Wachtbekken van Miskom met 2 ex. op 21 december en in het Webbekoms Broek – Diest met 1 ex. op 17 oktober en 8

november. Aan de Bezinkingsputten – Tienen werden ook meermaals Watersnippen waargenomen: 1 ex. op 11 en 26 oktober en 20 en 21 december, 2 ex. op 24 oktober en 1 en 28 november, 3 ex. op 15 en 31 oktober en 8 november, 4 ex. op 25 oktober, 5 ex. op 10 oktober en 14 december, 9 ex. op 8 oktober, 14 ex. op 14 november, 19 ex. op 4 oktober en 39 ex. op 1 en 3 oktober.

Waarnemingen van **Houtsnippen** *Scolopax rusticola*, telkens 1 ex. tenzij anders vermeld, gebeurden in Bekkevoort op 11 november, in het Blauwschuurbroek – Opvelp op 8 november, op de Dievendaal – Tienen op 20 december, in Ezemaal op 3 december, in Wange op 20 en 25 november, in de Heibos – Hoeleden op 14 november, in Lubbeek op 6 december, in het Molenveld – Molenstede op 5 december (2 ex.), in de Rozendaalbeekvallei – Vissenaken op 3 november, in de Snoekengracht – Vertrijk op 30 november, in Tielt op 14 december, in het Vierkensbroek – Zichem op 10 oktober. in het Walenbos – St.-Joris-Winge op 7 december en aan de Weterbeek – Bierbeek op 23 december.

In tegenstelling tot voorgaande jaren, waar dat alle **Wulpen** *Numenius arquata* al in november weg waren bij ons in de valleien, pleisterde aan de Bezinkingsputten – Tienen nog 1 ex. tot 19 december.

De meeste **Witgatjes** *Tringa ochropus* pleisterden aan de Bezinkingsputten – Tienen. Het overzicht staat in grafiek 8 op onze website.

Er werden er op 38 dagen waargenomen met aantallen tussen 1 en 8 ex.. Bovendien waren er nog waarnemingen in Aronst Hoek – Geetbets met 1 ex. op 11 oktober, 8 november en 6 december, 2 ex. op 24 oktober en 4 ex. op 3 oktober, in de Kloosterbeemden – Zichem met 2 ex. op 3 oktober, in het Molensteen – Bierbeek met 1 ex. op 26 november, in de Paddepoel – Bunsbeek met 1 ex. op 14 en 22 november en in het Vierkensbroek – Zichem met 1 ex. op

3 en 11 oktober en 2 november.

Het is heel uitzonderlijk dat er na oktober nog **Oeverlopers** *Actitis hypoleucos* worden waargenomen. Aan de Bezinkingsputten – Tienen was dit gedurende dit najaar/winter het geval. Er zat 1 ex. op 25 en 29 oktober, 1, 3, 28 en 30 november en 2 en 7 december. Waarschijnlijk ging het hier telkens om dezelfde vogel die als hij niet op de Bezinkingsputten werd gevonden, vermoedelijk op de slikranden van de Grote Gete ging foerageren.

Er waren toch wel wat **Stormmeeuwen** *Larus canus* waar te nemen, ietsje meer dan vorig jaar. Zo waren er aan de Bezinkingsputten – Tienen 1 ex. op 3, 4, 17, 25 en 26 oktober en 16 en 28 december, 11 ex. op 21 december en 17 ex. op 14 december, in Diest 1 ex. op 6 december, in Goetsenhoven 3 ex. op 25 december, in Orsmaal 2 ex. op 27 december, aan de Plas van Rotselaar 5 ex. op 26 december, 8 ex. op 14 december en 51 ex. op 24 december, op het Plateau van Outgaarden 1 ex. op 15 en 24 december, in het Vinne – Zoutleeuw 1 ex. op 28 december, 2 ex. op 13 december, 3 ex. op 5, 9 en 23 december en 5 ex. op 22 november en in Werchter 1 ex. op 22 december.

Kleine Mantelmeeuwen *Larus fuscus* tekenden present in Averbode Bos en Heide met 1 ex. op 9 oktober en 6 ex. op 4 oktober, in Bekkevoort met 2 ex. op 24 december, aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 17 en 18 oktober, 3 ex. op 25 oktober en 6 ex. op 4 oktober, in Kortrijk-Dutsele met 2 ex. op 11 oktober, in Landen met 50 ex. op 14 oktober, aan de Vijvers van Roosbeek met 3 ex. op 18 oktober en in het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 22 december.

Zilvermeeuwen *Larus argentatus* waren er nog net iets minder met aan de Bezinkingsputten – Tienen 1 ex. op 4 en 17 oktober en 9 ex. op 12 december, in Scherpenheuvel 20 ex. op 16 december, in Tielt 2 ex. op 20 december en in het Vinne – Zoutleeuw 3 ex. op 16 december.

In het centrum van Diest werden op 27 november 4 **Halsbandparkieten** *Psittacula krameri* waargenomen. Eén exemplaar werd gezien in Walshoutem op 19 december.

Totaal verrassend was een **Hop** *Upupa epops* in de sneeuw op 18 december in Rotselaar (Ruth Lauwers). Een foto is te vinden op www.waarnemingen.be.

Zwarte Spechten *Dryocopus martius* lieten zich heel wat zien. Er waren waarnemingen in Aarschot op 21 november, in Averbode Bos en Heide op 4, 9, 10, 16, 18, 21 (3 ex.) en 28 oktober en 5 en 30 november, in het Dunbergbroek – Holsbeek op 31 oktober, in Holsbeek op 11 november en 28 december, in Lubbeek op 15 december, in Rotselaar op 24 oktober, in de Spicht – Lubbeek op 27 oktober, in het Vierkensbroek – Zichem op 8, 10, 11, 18 en 25 oktober en 2, 8, 21 en 28 (2 ex.) november, in het Vinne – Zoutleeuw op 9 december, in het

Vorsdonkbos – Aarschot op 29 oktober, aan de Voortberg – Testelt op 13 december, in het Webbekoms Broek – Diest op 17 oktober en 1 en 3 november, aan de Zevenhoek – Glabbeek op 15 december, in Zichem op 18 oktober en 12 november en in het Walenbos – St.-Joris-Winge op 6 december.

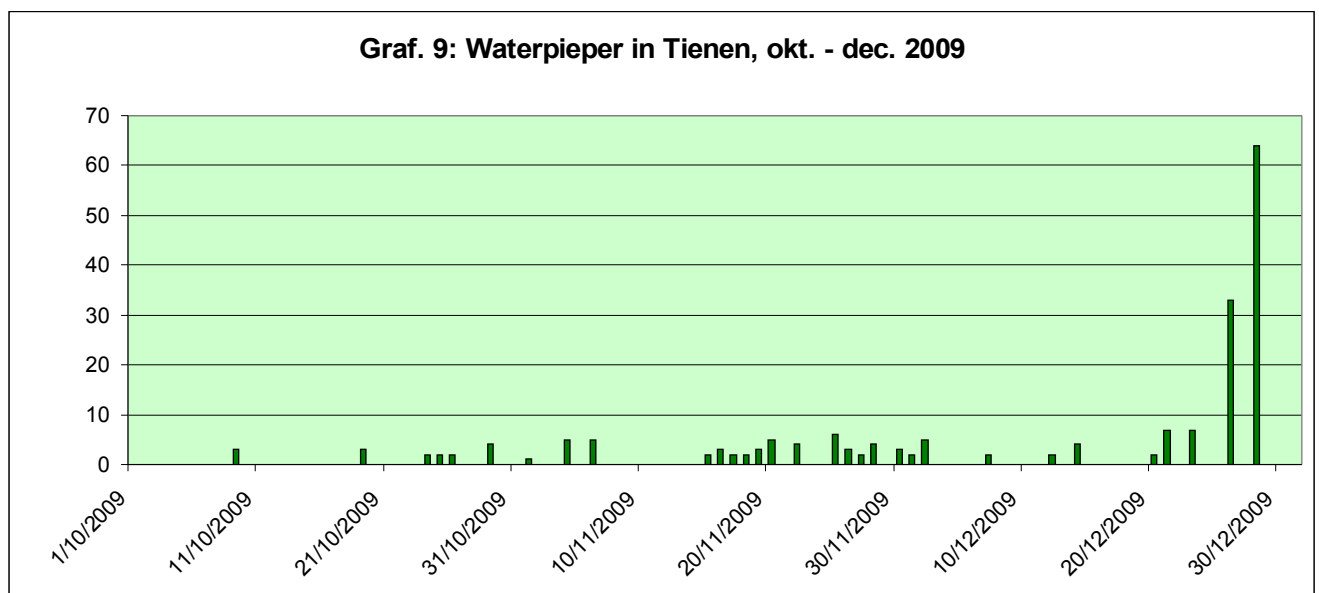
Een **Middelste Bonte Specht** *Dendrocopos medius* zat op 5 december in het Vinne – Zoutleeuw (Michaël Abts).

Vorig najaar was al heel goed voor **Boomleeuwerik** *Lullula arborea*. Het totaal was wel lager, maar ze werden op heel wat meer plaatsen gezien. De meeste werden opnieuw waargenomen aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 29 oktober en 8 november, 3 ex. op 21 december, 5 ex. op 14 oktober, 10 ex. op 31 oktober, 11 ex. op 18 oktober, 12 ex. op 17 oktober, 13 ex. op 10 oktober, 24 ex. op 11 oktober en 41 ex. op 25 oktober. De andere plaatsen waar er eveneens werden waargenomen zijn Attenhoven met 2 ex. op 12 oktober en 13 ex. op 8 oktober, Dassenaarde – Molenstede met 4 ex. pleisterend op 19 december, Dievendaal – Tienen met 7 ex. pleisterend op 23 oktober en 12 ex. op 14 oktober, Ezemaal met 23 ex. pleisterend op 15 oktober, het Fruitteeltcentrum van Rillaar met 1 ex. pleisterend op 21 oktober, 7 ex. op 12 oktober en 8 ex. op 13 oktober, Goetsenhoven met 11 ex. op 19 oktober, Hakendover met 12 ex. op 27 oktober, Hoeleden met 3 ex. op 13 oktober, Kapellen met 13 ex. op 9 oktober, het Kasteel van Horst – Holsbeek met 1 ex. op 9 oktober en 2 ex. op 12 oktober, Kersbeek-Miskom met 5 ex. op 13 oktober, Laar met 18 ex. op 21 oktober, Molenstede met 18 ex. pleisterend op 6 december, de Paddepoel – Bunsbeek met 20 ex. op 9 oktober, Orsmaal met 2 ex. op 20 oktober en 13 ex. pleisterend op 19 oktober, het Plateau van Vissenaken met 16 ex. op 9 oktober, St.-Peters-Rode met 1 ex. op 18 en 19 oktober, Tielt met 2 ex. pleisterend op 21 december en 15 ex. pleisterend op 23 december, het Vierkensbroek – Zichem met 24 ex. op 11 oktober, het Vinne – Zoutleeuw met 3 ex. op 27 oktober, Werchter met 1 ex. pleisterend op 18 december en Zichem met 2 ex. op 25 oktober en 5 ex. op 9 en 17 oktober. Opvallend zijn de vele groepjes die pleisterden. Er waren jaren dat er geen enkel groepje pleisterde in de regio.

De laatste **Boerenzwaluw** *Hirundo rustica* vloog op 19 november over het Vinne – Zoutleeuw, de laatste **Huiszwaluw** *Delichon urbicum* werd op 9 oktober gezien in Zichem.

Een **Grote Pieper** *Anthus richardi* vloog op 12 november over de Bezinkingsputten – Tienen (Philippe Smets). De laatste **Boompieper** *Anthus trivialis* passeerde hier op 7 oktober. Vorig jaar werden maar in een beperkt aantal gebieden (5) **Waterpiepers** *Anthus spinoletta* waargenomen. Dat was dit jaar wel even anders. We kwamen aan een verdubbeling van het aantal gebieden. In Aronst Hoek – Geetbets zaten 1 ex. op 13 december en 16 ex. op 8

november, in Averbode Bos en Heide zaten 1 ex. op 28 oktober en 2 ex. op 18 oktober, aan de Builoo – Bierbeek zat 1 ex. op 12 december, in Holsbeek werden 2 ex. waargenomen op 31 oktober en 3 ex. op 29 oktober, in de Paddepoel – Bunsbeek zaten 1 ex. op 14 en 22 november en 6 december en 4 ex. op 5 december, in St.-Peters-Rode zat 1 ex. op 30 oktober, in het Vierkensbroek – Zichem zaten 1 ex. op 21 november en 2 ex. op 22 november en 26 december, in het Webbekoms Broek – Diest zat 1 ex. op 17 oktober en 5 ex. op 1 november en in het Vinne – Zoutleeuw zaten 1 ex. op 27 oktober en 2 ex. op 26 december. Aan de Bezinkingsputten – Tienen werden de meeste exemplaren gezien. Er waren 31 waarnemingsdagen met aantallen van 1 tot 64 exemplaren. Zie hiervoor grafiek 10.

De laatste **Roodborsttapuit** *Saxicola rubicola* zat op 24 oktober in het Vinne – Zoutleeuw. En de laatste **Tapuit** *Oenanthe oenanthe* op 8 november aan de Bezinkingsputten – Tienen was wel heel laat. Op 10 en 13 oktober pleisterde aan de Bezinkingsputten – Tienen een **Beflijster** *Turdus torquatus*. De eerste **Koperwieken** *Turdus iliacus* van het najaar waren te zien in Averbode Bos en Heide op 4 oktober. Op 27 oktober zat er één in Hoegaarden.

Aan de Bezinkingsputten – Tienen werd op 18 oktober een **Cetti's Zanger** *Cettia cetti* geringd (Philippe Smets, Erwin Hoebrechts). In de Spicht – Lubbeek werd er één waargenomen op 15 november (Niels Ryckeboer). De laatste **Kleine Karekiet** *Acrocephalus scirpaceus* werd gezien aan de Bezinkingsputten – Tienen op 14 november.

In december zaten er nog **Zwartkoppen** *Sylvia atricapilla* in Houwaart op de 13de en in Aarschot op de 23ste. Een **Pallas' Boszanger** *Phylloscopus proregulus*^{BAHC} werd spijtig genoeg maar heel kort waargenomen aan de Bezinkingsputten – Tienen op 18 oktober (Erwin Hoebrechts).

Novemberwaarnemingen van **Tjiftjaf** *Phylloscopus collybita* waren er aan het Kasteel van Horst – Holsbeek op de 8ste, in de Beemden – Landen op de 11de en in Roosbeek op de 17de. In december werden er nog gezien in Holsbeek op de 15de en in het Vierkensbroek – Zichem op de 29ste.

De laatste **Fitis** *Phylloscopus trochilus* werd gespot in het Vinne – Zoutleeuw op 2 oktober.

Vuurgoudhaantjes *Regulus ignicapilla* zaten in de Beemden – Landen met 1 ex. van 10 tot 12 november, aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 31 oktober en in Bierbeek met 1 ex. op 24 oktober en 3 ex. op 14 oktober.

Baardmannetjes *Panurus biarmicus* zaten aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 2, 26 en 28 december, 3 ex. op 4 november en 6 ex. op 8 november en er zaten er ook in het Vinne – Zoutleeuw met 1 ex. op 26 en 28 december en 10 ex. op 21 oktober.

Van de echte mezen hadden we waarnemingen van **Kuif-** *Lophophanes cristatus* en **Zwarte Mezen** *Periparus ater*. Kuifmezen, telkens 1 ex. tenzij anders vermeld, werden gezien in Averbode op 5 november, in Averbode Bos en Heide op 2 oktober en 30 november, in Bierbeek op 17 oktober, in het Kloesebos – Aarschot op 15 december, in Lubbeek op 5, 6, 7, 15, 17, 24, 25 en 28 november en 3 en 31 december, in Rotselaar op 29 december, in Tremelo op 24 december (3 ex.), in Zichem op 9 oktober en in het Vierkensbroek – Zichem op 22 november. De schaarste aan Zwarte Mezen was er ook in deze periode. Er werd telkens 1 ex. gezien in Averbode Bos en Heide op 2 oktober en in Bierbeek op 23 oktober en 21 en 31 december.

Eén **Buidelmees** *Remiz pendulinus* zat aan de Bezinkingsputten – Tienen op 7 oktober, 2 ex. zaten hier op 4 en 29 oktober.

Een late **Grauwe Klauwier** *Lanius collurio* pleisterde op 2 oktober in het Vinne – Zoutleeuw (waarnemer onbekend). Op 2 november pleisterde een **Klapekster** *Lanius excubitor* in het Vierkensbroek – Zichem (Kamiel Aerts), op 11 november zat er nog één in het Doodbroek – Zichem (Bart Verstraete).

De eerste **Keep** *Fringilla montifringilla* van het najaar vloog op 8 oktober over de Bezinkingsputten – Tienen. Telkens 2 **Europese Kanaries** *Serinus serinus* zaten op 15 oktober aan de Vijvers van Zétrud en in Orsmaal. Eén exemplaar was te zien aan de Bezinkingsputten – Tienen op 8 en 25 oktober en 12 en 18 november en in Goetsenhoven op 19 oktober.

Er werden +/- 540 **Sijzen** *Carduelis spinus* gemeld. De grootste gemelde groep telde ongeveer 100 ex. op 10 oktober in het Vierkensbroek – Zichem.

Niet tot op (onder)soort gedetermineerde **Barmsijzen** *Carduelis cabaret/flammea* werden gezien in Averbode met 1 ex. op 5 november, in de Beemden – Landen met 1 ex. op 12 november, aan de Bezinkingsputten – Tienen met 1 ex. op 6 en 25 november, aan het Kasteel van Horst – Holsbeek

met 1 ex. op 25 oktober, in Kortrijk-Dutssel met 3 ex. op 6 december, in Molenstede met 1 ex. op 19 december en in Tielt met 2 ex. op 23 december. in Averbode Bos en Heide op 4, 9, 1, 16, 18, 21 (3 ex.) en 28 oktober en 5 en 30 november.

Kleine Barmsijzen *Carduelis cabaret* waren te zien aan de Bezinkingsputten – Tienen op 17 oktober met 1 ex. en op 31 oktober met 2 ex. en in het Vierkensbroek – Zichem met op 18 oktober 1 ringvangst en 1 overvliegend exemplaar.

Slechts heel povere aantallen voor **Kruisbekken** *Loxia curvirostra* met enkel in Zichem waarnemingen van 1 ex. op 16 oktober en 18 ex. op 18 oktober.

Goudvinken *Pyrrhula pyrrhula* waren ook erg schaars. Slechts één exemplaar werd genoteerd en dit in het Mollendaalbos – Bierbeek op 31 oktober.

Na de nooit eerder geziene invasie van **Appelvinken** *Coccothraustes coccothraustes* in het vorige najaar was het nu afkicken met 1 ex. over Attenhoven op 13 oktober, 1 ex. over de Bezinkingsputten – Tienen op 31 oktober, 2 ex. over Goetsenhoven op 19 oktober en 1 ex. over Zichem op 9, 17 en 25 oktober.

De grootste groep **Geelgorzen** *Emberiza citrinella*, +/- 700 ex., verbleef in de tweede helft van december op het akkerreservaat Cauberg – St.-Remy-Geest en 157 **Grauwe Gorzen** *Emberiza calandra* op het akkerreservaat Bosdel – Outgaarden was de hoogste telling van de regio voor het najaar.

Deze waarnemingsrubriek kwam tot stand enkel en alleen met de gegevens die werden ingevoerd op www.waarnemingen.be. We bedanken dan ook alle waarnemers voor het ingeven van hun waarnemingen op deze site.

Een lijst met de waarnemers vind je terug op de website van de VWG: www.vogelwerkgroep-oost-brabant.be samen met dit verslag, maar dan aangevuld met de grafieken. Meer details over de waarnemingen zijn te vinden op www.waarnemingen.be.

De waarnemingen werden niet gecontroleerd op hun juistheid en sommige dienen eventueel nog onderzocht te worden door het BAHC.

Peter Collaerts